

ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΘΕΡΑΠΝΑΙΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γ. ΑΘ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Κ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ - ΕΤΟΣ 15ον - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΚΟΡΙΤΣΑ — ΣΠΑΡΤΗΣ — ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 152 — ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1980

FAX. ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

Ζούρο Βουφουράνο
Κουνκουριώτου 179 (C. E.)
Περραινός

Σήμερα στις 5.30 το πρωί πέθανε ο δημοσιογράφος Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης (Γιάννης Μοτίβος), διευθυντής της εφημερίδας ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ.

Ο θάνατός του προήλθε από βαρεία κρανιοεγκεφαλική κάκωση, έπειτα από τροχαίο ατύχημα που συνέβη την Παρασκευή, 5 Δεκεμβρίου.

Η κηδεία του θα γίνει στο χωριό του τη Γκοριτσοά.

Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

Όνειρα λυτέρτα στην ασυδοσία των ανέμων
Ταξίδια μακρινά για μικρές λεηλασίες
Χέρια άπροσποίητα που βεβαίωναν τό φως
Κι άχ από χίλιους δρόμους έφραχνες Μοτίβο νά με βρεις.

Καληνύχτα Κορυδαλλέ

Λοιπόν Μοτίβο μάς εγκατέλειψες και σύ. Και μ' ένα κεραυνό θανάτου που δεν λείπει να ξεχαστεί. Για κάποιες μέρες πιστέψαμε στο θαύμα σ' εκείνα τ' άγια, τ' ελάχιστα έστω ποσοστά της μούρας: γνωρίζαμε βέβαια τί συνέβαινε πάνω στο Λόφο: Τό φως και τό σκοτάδι, ή καταχνιά, τό αίμα... ώσπου... ώσπου καταποντιστήκαμε έδωλε, στη μεγάλη σιωπή που μάς άρχισε. Έφραγες φίλε για τήν γαλάζια έρημο, για κεί που αύριο - μεθαύριο, όλοι μας θ' άναχωρήσουμε, χωρίς άποσκευές, χωρίς ταυτότητες, χωρίς τ' άραϊα όνόματά μας. Και τώρα έμεις, πάνω στην νωπό σου τάφο, καθυροθίζουμε τήν θλίψη μας, συλλογισμένοι, σά νικημένοι.

Σκεφτόμουν Μοτίβο, όταν όλα πιά είχαν τελειώσει, τον τρόπο που διάλεξες για νά φύγεις: αυτόν τον άποτρόπαιο χαμό, άφου και με πολύ λιγότερα μπορεί κανείς νά χαθεί. Και σκεφτόμουν ακόμα τούς δικούς σου, πόσες δυσκολίες θά συναντούσαν για νά σ' ένταφιάσουν, άφου θ' άπρεπε πρώτα νά σε μαζέψουν άπ' όλους τούς κήπους, κι' άπ' όλα τ' αλκαυαριότικα, Τσιντζινιώτικα βράδια, κι' άπ' όλες τ' καρδιές γνωστών και φίλων που χρόνια κατοικούσες.

... Άλλά ποιός λείπει, Μοτίβο πώς ό θάνατος μάς παίρνει: έκείνους που άρχισάμε; Άντίθετα ό θάνατος μάς τούς κρατάει: άφρατους παντοτινά, σ' όλη τή λατρευτή τους νεότητα. 'Η ζωή είναι κίνη που καταστρέφει.

Ήσουν όλος Μοτίβο ένα λαχρήνι γιομάτο χυμούς. Μιά αιώνα άνοιξη, μία άγέρραστη νιότη.

Μέ τ' ά μάτια σου ένα παιδί, μέ τήν καρδιά σου ένας έρωτας. Μέσα σου άνάδευε πάντα τ' αφερά του ένας πεινασμένος άγγελος, και στο πιο άγριο χαμόγελο κάποιος άγάπης, κάποιος φίλιος, τό αίμα σου άνθίζε σ' έκατομύρια παπαρούνες. Αυτός ήσουν!

Έσύ δεν μέτρησες τή ζωή με πλούτη, θάβρα κι' αξιώματα. Άλλω τ' ά δικά σου μέτρα και σταθμά. Έσύ ζούσες με σφυγμούς και για νά τραφείς σου έφτανε ένα ψίχουλο ούρανόσ μια φέτα γαλάζιο. Έσύ, ένα φλογάτο τριαντάφυλλο κατάστρωτο στη ζωή, έσύ, τό άπειρο για μία μ ο ν α δ ι κ ή, άθάνατη στιγμή.

Έσύ τ' άπλά, τ' άραϊα, τ' ά καθημερινά. Ένα κ υ κ λ ά μ ι ν ο, ένα τραγούδι, ένας περίπατος μέσ στη βροχή, ή τ' ά βου-νά τήν άνοιξη, μπορούσαν νά σ' άρμενίζουν, νά σε ταξιδεύουν, νά σε πονούν. Μιά βαθειά οικειότητα μέ πράγματα λησμονημένα ή περιφρονημένα ή άκυρωμένα άπ' τούς δάσκαλους καιρούς.

Και τ' ά μικρά σου ποιήματα, φωνές χαμηλές, θλιμμένες μέσ σ' άπόβραδα, όλο διάθεση και άπόχρωση, μία φυσαρμόνια μέσ στη νύχτα. Αυτός ήσουν, μία Φυσαρμόνια.

Σάν έφταναν στα δύο χωριά μας, συμπατριώτες, φίλοι, ξενητεμένοι - φερμένοι όλοι τους άπό πολλές μοναξίες,

Καληνύχτα Κορυδαλλέ

Σέ συλλογίζομαι
νά προσμένεις τήν κάθε μέρα
μέ κάτι άπό τήν άγιοσύνη παρθένας
τό πρώτο σφίξιμο του χεριού.

Σέ συλλογίζομαι
— πόσα χρόνια —
νά δρασκελίζεις έφηβος των βουνών μας
τό χάραμα
καρφισώνοντας στα πέτα μας μαζί
μέ τό γέλιο σου
μία μυρσάνα παρνωνίτικο φως.

Σέ συλλογίζομαι
σαν έκατό φωνές ή και χίλιες
νά πλατάνεις ως τήν ούγια τής άνοιξης
κι' ένα τριαντάφυλλο
νά μπουμπουκιάζει:
πιο κόκκινο.

Σέ συλλογίζομαι
στη Νεκρή Πολιτεία νά γνέφεις
μέ νοήματα άέρινα ν' άθροίζονται οι φίλοι μας
νά τούς δίνεις μία χούφτα δύσσο, ένα
πράσινο μήλο, τρία γαρύφαλλα. Στίς άγνωστες
κάσες τους δεν άφήσαμε παρά μόνο
τήν ένοχη θλίψη μας.

Σέ συλλογίζομαι
Κορυδαλλέ.
Καλή νύχτα.

ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΒΟΥΛΟΥΜΑΝΟΣ

άπό ζούργλες, άπό πολλούς θανάτους - και τύχαινε νά βρίσκονταν τ' ά βράδια στη συντροφιά σου, κι' άρχιζαν τί ιστορίες, τ' ά χωρατά, οι κινάρες, τ' ά τραγούδια, κι' άναβε τό κέφι, κι' άνοιγαν οι καρδιές, μάς άγριζε όλος, κάτι μακρινό και χαμένο... Ξαναδοκιμάσαμε τήν άρχαία χαρά, ξαναβρίσκαμε τήν παλιά μας θύση... τήν πέτρα, τό χώμα, τό νερό. Αυτός ήσουν, μία συνείδηση πατριδας, μία συνείδηση καταγωγής. Οι ρίζες.

Φωτοπερνούν στο βάθος του άκαταρήμπτου δρόμου οι άναμνήσεις άπό γλυκούς και πικρούς θρισμούς. Μάτια γεμάτα μνήμες άπό παλιές εξόδους... ήλιπατίδες που παίζανε για λίγο στο νερό... κι' αυτό τό άγχο άπ' τήν παιδική ήλικία, που δεν μπόρεσαν άκόμα νά τό έξαφανίσουν τ' άσες και τ' άσες καταγιγίδες. Παλιές,

Άκουστα που μεγαλώνουν..

Τό φιλικό τετρασέλιδο γράμμα που περιμέναμε όλοι όσο ζούμε μακριά άπ' τό χωριό δεν ήρθε αυτό τό μήνα και δεν άάρθει ποτέ πιά.

Σ' αυτές τίς πολύβοες πόλεις τίς γιομάτες μοναξιά, πίκρα, και άλλοτρίωση, γίναμε όλοι οι Τσιντζινιώτες τώρα περισσότερο μοναχικοί, περισσότερα μόνοι, κι

«άν δεν μπορείς παρά νά κλάεις τό δείλι
τούς ζωντανούς τ' ά μάτια σου άς θρηνησουν.
Θέλουν, μά δέ βολεί νά ληρμολήσουν».

Όχι: δεν βολεί σε κανένα μας νά ληρμολήσει τό Μοτίβο. Ήταν για όλους μας ή ενσάρκωση τής πατρικής γής. Συνειρμικά δεμένος μέ όλες τίς εικόνες, όλους τούς ήχους, όλα τ' α γεγονότα. Πάνω και πέρα όμως άπ' αυτά ήταν τό πρότυπο για μία ζωή άπλούστερη κι' ανθρωπινότερη. Μιά ζωή που τήν είχε φτιάξει: όχι άπό άνάγκη ή σύμπτωση, αλλά συνειδητά και φιλοσοφημένα.

Βαθιά μέσα μας τρέφουμε όλοι τήν έλπίδα νά ξεκόψουμε κάποτε άπό τή θολή μάζα τής άνώδυνης πόλης για νά γυρίσουμε στις ρίζες μας: ΣΑΝ ΤΟ ΜΟΤΙΒΟ! Για νά άκούσουμε και μες τ' ά χαμομήλια νά μεγαλώνουν. Γιατί έτσι μου είπες κάποτε. Ήταν άνοιξη και ήμασταν όλοι για τραγούδια στην Κάρκα. 'Ο Μοτίβος σεργιάνιζε στις πλαγιές χωρίς όπλο. 'Έσύ δεν κυνηγής;» τ' ά ρώτησα. «Όχι», μου είπες, «εγώ εγγήμα ν' άκούσω τ' ά χαμομήλια νά μεγαλώνουν!»

Τόν σκέφτομαι θάμνον τώρα στη γή που τόσο άγάπησε και τόσο τραγούδησε. Στο κοιμητήρι τής Γκοριτσοάς τό γιομάτο μολόχες και δειτρολίβανο. Μέ τίς ευαίσθητες καρδιές του διπλωμένες πιά στους ήχους τής δημιουργίας. Νά μετουσιώνεται, όρα τήν ώρα, μέρα τή μέρα σε χιλιάδες μικρά χαμομήλια που θά σκεπάζουν τον τάφο του.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΟΥΛΟΥΜΑΝΟΣ

φτωχές μας ώρες, γλυκοθύμητες, που δεν ξεέραμε τί θησαυρούς έκρυβαν και που άληθινά εκεί μονάχα ζήσαμε.

Σέ μία γωνιά του μικρού μας νεκροταφείου έγινες τώρα Μοτίβο, ένας σταυρός. Πλάι σου τ' ά μακάρια όστά των προσφιλών. Και ή σιγή των αιώνων, μία μουσική άδύσσο.

Άγνάμια τό χωριό σου, μία μικρογραφία του κόσμου. Ή ζωή συνεχίζεται. Χαρές, άγωνίες, άπορίες, δυστυχίες. Οι άνθρωποι σκυφοί πάνω στη γή, μαχθούν, γερνούν και φεύγουν. Όλα φεύγουν όλα τ' ά καταφγει ό χρόνος - ληρτής. Αυτό που μένει: μονάχα πάνω άπ' τίς ήμέρες και τίς νύχτες, είναι κείνο που ήσουν και σύ Μοτίβο, τό ΤΡΑΓΟΥΔΙ.

ΠΟΤΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ένα παρθένο βλέμμα...

Δέν είμαι Τζιντζινιώτης, είμαι όμως από γειτονικό χωριό (τό Γεράκι) και ήμουν φίλος του από τα χρόνια της νεότητάς και της αντίστασης. Κι' άφου είναι ανθρώπινη ανάγκη οι ζωντανοί να μιλούν για τήν ζωη έκείνων που φεύγουν, θά πω κι' εγώ λίγα λόγια.

Ο Γιάννης Μοτίβος ήταν κάτι σημαντικό, δύσκολο και γοητευτικό: ήταν ο δημοσιογράφος ενός χωριού, του χωριού του. Δέν υπήρχουν στον κόσμο πολλά χωριά που να έχουν τήν εφημερίδα τους. Μιά εφημερίδα που να γράφεται στο χωριό, που να ασχολείται με τα προβλήματά του και να αγωνίζεται για τή λύση τους, που να καλλιεργεί, να πληροφορεί και να τέρπει, που να διαβάζεται και να αγαπιέται και χάρη σ' αυτή τήν αγάπη να εκδίδεται κανονικά επί χρόνια, σκαπανέας πρόδου, κύταρο πολιτιστικής ανάπτυξης, σύνδεσμος επικοινωνίας των ξενιτεμένων με τίς ρίζες τους κι' άναμεταξύ τους. Πόσο προσφέρουν τόσες υπηρεσίες στους άλλους;

Ο Γιάννης Μοτίβος όμως δέν ήταν μόνο δημοσιογράφος. Ήταν ποιητής. Τό πρώτο που διάβαξα στήν εφημερίδα αυτή ήταν τό ποίημά του. Έπειτα κοίταξα τίς φωτογραφίες των τοπίων και των προσώπων. Τό φυσικό και τό ανθρώπινο τοπίο δεμένα μεταξύ τους, δεμένα με μνήμες και με τό ποίημα. Ο ποιητής λειτουργούσε, τήν ώρα εκείνη, αδιάσπαστα με τό δημοσιογράφο. Και τό αποτέλεσμα ήταν ή αισθητική συγκίνηση να επιτείνεται, απ' αυτό τό κοίταγμα, από τήν οπτική διεύδυση, θάλαγα, στους χώρους τής εμπνεύσης. Γιατί αυτά τά τοπία, αυτά τά πρόσωπα ήταν οι πηγές τής εμπνεύσής του. Κι' ο στίχος του ήταν δουτηγμένος στήν συγκίνηση, που τού προκαλούσαν.

Ο άξέχαστος Γιάννης είχε ένα εφηβικό αίσθημα, ένα παρθενικό βλέμμα, μπροστά στό θέαμα του κόσμου, μία έρωτική σχέση με τή ζωή, που ήταν ο κοινός παρανομαστής σ' όλες τίς έμφανσεις τής ύπαρξής του, που τόν κινούσε σάν δημοσιογράφο, τόν ένέπνευε σάν ποιητή και τόν έκανε σάν άνθρωπο μία ζεστή παρουσία.

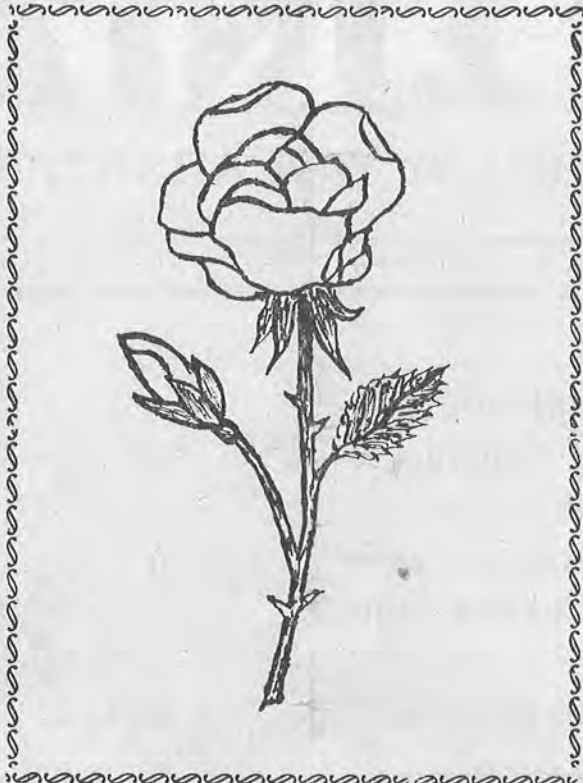
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΙΣΑΡΗΣ.

Ένας άνθρωπος που τόν λέγαν Μοτίβο

Μετά από μερικές δεκαετίες φαντάζομαι πώς στήν περιοχή μας, στήν Γκιουρτσά και στον εύρύτερο περίγυρο της του λεγόμενου Δήμου Θεραπών, θά κυκλοφορεί από στόμα σε στόμα ή ιστορία για έναν άνθρωπο, που θά αρχίζει μάλλον με τά λόγια: «Γόττε, λοιπόν, ήταν εκεί, στήν Γκιουρτσά, ένας άνθρωπος που τόν λέγαν Μοτίβο, Άνδρυσάκης τό πραγματικό του όνομα, που έμεινε σ' ένεινό τό Άνδρυσάκινο που μένει τώρα ό... τάδε. Αυτός ο άνθρωπος ήταν διαβασμένος για τήν εποχή του, έγραφε ποιήματα και διηγήσεις, έγραφε μάλιστα και μία εφημερίδα, τά «Τσίντζινα». Δένε πώς ή εφημερίδα αυτή, που μερικά της αντίτυπα έχουν περισωθεί και βρίσκονται ακόμα σε μερικά σπίτια, ήταν πολύ καλή και αγαπητή, γιατί έγραφε για τά νέα του χωριού και τής περιοχής και ότι: αυτός, ο Μοτίβος, θεωρείται από πολλούς σάν ένας από τούς προδρόμους του σημερινού επαρχιακού τύπου».

Έτσι κάπως θά αρχίζει ή ιστορία παρόμοια με αυτές που ακούω σήμερα για άλλους ανθρώπους, που ζήσαν και έδρασαν στήν περιοχή μας, και δέν γινώσκουμε γι' αυτούς πολλά πράγματα, γιατί ή ιστορία τους έχει μεταδοθεί από στόμα σε στόμα μέσα στο χρόνο, έχει πιθανόν διαστρελωθεί, έχει πάθει μεταλλαγές με ανακατωμένα ψεύτικα και αληθινά στοιχεία και φτάνει σ' έμάς σήμερα σά μύθος περισσότερο παρά σάν πραγματική ιστορία.

Τό γεγονός ότι ο Μοτίβος ήταν τόσο διαφορετικός από τούς άλλους, τούς συγχρόνους του, και συνάμα τόσο πολύ ο ίδιος ο έαυτός τους, ή συμπύκνωσή τους σε ένα πρόσωπο, κάνει τόν Μοτίβο τόν άνθρωπο έκείνο που οι σύγχρονοί του θά παραδώσουν στους επόμενους σάν εικόνα του έαυτού τους, σάν εικόνα του τόπου τους και τής ιστορίας τους. Γιατί αυτός έγραφε ποιήματα, που αυτοί δέν έγραφαν, γιατί τά είχαν μέσα στήν ψυχή τους, και γιατί αυτός έφτιαχνε τήν εφημερίδα του τόπου, που αυτοί έγραφαν. Αυτό του τήν υπαγόρευαν. Αυτός κατέγραφε τί του έλεγαν, τά τύπωνε και έφτιαχνε τήν εφημερίδα. Ο Μοτίβος δέν ήταν δημοσιογράφος με τήν έννοια που λειτουργεί ένας επαγγελματίας δημοσιογράφος. Άς έρθουν στήν Γκιουρτσά οι καλύτεροι επαγγελματίες δημοσιογράφοι από τήν Άθήνα ή όπουδήποτε άλλου. Έφημερίδα σάν τά «Τσίντζινα» δέν θά μπορούσαν να φτιάξουν. Όχι γιατί δέν θά μπορούσαν να γράψουν τόσες σελίδες με γράμματα, αλλά γιατί δέν θά μπορούσαν να γράψουν τόσες σελίδες με ψυχή. Γιατί ο Μοτίβος, που στίς δικές τους εφημερίδες δέν θά μπορούσε να άντέξει ούτε μία μέρα, ήταν γέννημα και θρέμα αυτού του τόπου, ήταν ποιητής, παληογράφος και βαρύτερο τής λαϊκής ψυχής μιάς περιοχής. Ο Μοτίβος, σάν δημοσιογράφος - ποιητής μπορούσε να γράψει πράγματα, που οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι δέν τολμούν. Ο Μοτίβος έγραφε: «Τώρα τό πληροφορηθήκαμε, κι' ακολουθούσε ή ειδηση: «Πέθανε πριν από 5 περίπου μήνες σε βαθύ γήρας στήν Άμερική ό... που είχε μεταναστεύσει εκεί πριν

Πώς τίς θυμάμαι του χωριού τίς όμορφες κοπέλες τίς Ρήνες, τίς Βαγγελιές, τίς Κούλες, τίς Μαρίες που δέναν πίσω στό μαλλιά χρωματιστές κορδέλλες και γέλαχν με τίς παλιές του τόπου ιστορίες.
(Τό τελευταίο του ποίημα)

από 70 χρόνια...» Η ειδηση είναι φανερά αντιδημοσιογραφική. Τι θά πει τώρα τό πληροφορηθήκαμε; Και τί θά πει πριν από 5 περίπου μήνες; Άλλά εδώ είναι όλη ή ουσία τής εφημερίδας «Τά Τσίντζινα». Δέν πειράζει που τό πληροφορηθήκαμε τώρα, έμεις, εγώ ο Μοτίβος, έσεις, όλοι μας, μετά καθυστέρηση 5 περίπου μηνών, μάς πειράζει τό γεγονός ότι αυτός ο άνθρωπος πέθανε πριν προλάβει να γυρίσει στον τόπο του, πριν προλάβουμε να τόν υποδεχτούμε στο χωριό μας, στο χωριό του, να τόν κλωσορίσουμε και να τόν κεράσουμε λουκούμι με παγωμένο νερό από τό Χάρακκα. Ο θάνατος του ξεχασμένου μετανάστη πατριώτη μας έχει για μάς μεγαλύτερη σημασία από τόν θάνατο του Ωνάση, που δέν ήταν μάρτυρας μας, αλλά μάς τόν έκαναν μάρτυρα μας οι μεγάλες εφημερίδες. Έτσι λοιπόν ο Μοτίβος τίς ειδήσεις του δέν τίς έπαιρνε από τό Ράβυτερ ή τό Άδηνάκι Πρακτορείο Ειδήσεων, αλλά από τόν ίδιο τό λάο, με γράμματα, με τηλεφωνήματα, με προσωπικές επαφές, μέσω τρίτων, μέσω τέταρτων, μέσω πέμπτων, ή ειδηση έκανε τή χρονική της σημασία, αποσυμμετώνταν από τά έξωτερικά περιστατικά και γινόταν συναισθημα. Κι' έτσι ή εφημερίδα «Τά Τσίντζινα» ήταν μία εφημερίδα, από τίς λίγες που γράφονται από τούς αγνηγώστες τους.

Θά έτυχε σε πολλούς έκτός Γκιουρτσάς Γκιουρτσιώτες, γυρίζοντας τό μεσημέρι στο σπίτι τους με τήν καθημερινή μεγάλη εφημερίδα, γεμάτη με βαρυσήμαντες ειδήσεις και παγκόσμια γεγονότα, να έρων στήν πόρτα τους, αφημένη από τόν ταχυδρόμο, τή μικρή εφημερίδα «Τσίντζινα». Και μπροστά στό «Τσίντζινα» τό ενδιαφέρον για τά παγκόσμια γεγονότα να εξαφανίζεται, ή μεγάλη εφημερίδα να πετιέται στήν άκρη για μετά, και να ρουφάνε τίς ειδήσεις από τά «Τσίντζινα». Τι μάς νοιάζουν πιά οι άπεργίες του ΟΤΕ, οι μισθοί που αύξήθηκαν μόνο 10 ο), ή ζάχαρη που άκρίθηκε, οι Τούρκοι που μάς άπειλούν, οι Πολωνοί που άλλαξαν τόν πρωθυπουργό τους. Έδώ τά «Τζίντζινα» γράφουν, και μείς «τόρα τό πληροφορηθήκαμε». ή Πότα ή Ξαδέρφη μας παντρεύτηκε στήν Άμερική, Άμερικήνας, λέει, ο άντρας της, θά μάς έρθουν τό καλοκαίρι για επίσκεψη, χαρές που θά κάνει ή κακομοίρα ή μάνα της, χαρές που θά κάνουμε κι' έμεις, ή Πότα είναι Ξαδέρφη μας. Η Πότα είναι ή Έλλάδα στήν Άμερική, έτσι είμαστε έμεις οι Έλληνες, ή εφημερίδα «Τά Τσίντζινα» είναι ένα κομμάτι από μάς, ένα κομμάτι. Έλλάδα. Κι' έτσι γεννιέται ο μύθος τής φυλής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΜΒΑΛΗΣ

Οι Γκιουρτσιώτες μιλάνε για τό φίλο που έφυγε

ΤΟΥ ΓΚΕΚΑ

Τό χωριό δουβάθει.
Όλα τά χωριά γιόμισαν πίκρα.
Άλλος Μοτίβος δέ γεννιέται.

Ο Μοτίβος ήταν τά ώραία χρόνια μας, ήταν τά νιάτα μας. Οι όμορφες ήμέρες μας. Τώρα που έφυγε πώς να τραγουδήσουμε;
Γιάννης Α. Πολίτης (Χαντζόγιαννης)

Λίγοι είναι έκείνοι που έχουν τόση ειλικρίνεια μέσα τους και τόσον αυθορμητισμό όσον είχε ο Μοτίβος. Άγιός άνθρωπος. Ένας άνθρωπος καθαρός. Τρείς ήταν οι μεγάλες άδυναμίες του Μοτίβου. Η αγάπη του στήν οικογένεια, στο χωριό του και στους φίλους του.

Κων)νος Τριήρης

Δέν μπορώ άκόμη να πιστέψω ότι χάθηκε ο Μοτίβος. Τόσο τόν είχαμε συνηθίσει άνάμεσά μας, που δύσκολα θά μπορούσαμε όλοι οι συγχωριανοί να τόν ξεχάσουμε. Η παρουσία του ήταν για μάς μία έλπίδα, γιατί είχε χιούμορ και πάντα έναν καλό λόγο για τόν καθένα.

Μάντω Γωάν, Δικαίου

Δυστυχώς τώρα με τό θάνατό του κατάλαβα κι' εγώ πόσο άνταντικατάστατος είναι. Ο θάνατος τόν έβρηκε σε μία στιγμή που σκόπευε να επαντείνει τήν εφημερίδα και για κάλυψη του Γερακίου, όπου υπηρέτω ως δάσκαλος. Ήξερε να λέει τήν αλήθεια και να καυτηριάζει χωρίς να θίγει και να στενοχωρεί κανένα. Κάτω έγκληση προς κάθε κατεύθυνση για τή διατήρηση του μικρού γραφείου, όπου στεγαζόταν ή εφημερίδα και δούλευε ο ίδιος ο Μοτίβος, καθώς και για έπιστροφή όλων των προσπαθειών για συνέχιση τής έκδοσης τής εφημερίδας. Θά μάς συγχωρήσει ο ίδιος και οι συνδρομητές της, όσο λιπή κι' άν είναι.

Γιάννης Μιχ. Σπυριδής (Σπυριδόγιαννης)

Ήταν ένας πολύτιμος άνθρωπος για τό χωριό μας. Από κάθε πλευρά ήταν ξεάιρετος άνθρωπος και φυσιάστρα για τό σύνολο. Ο θάνατός του μάς λύπησε βαθύτατα και δέν θά τόν ξεχάσουμε ποτέ.

Πάνος Γωάν, Σεφερλής (Μόρτης)

Ο Μοτίβος ήταν ένας άνθρωπος πολύτιμος για τό χωριό μας, ένας, κατά κάποιον τρόπο, εκπρόσωπος του χωριού απέναντι στους όμογενείς και σε όσους μάς έπισκέπονταν. Ο θάνατός του μάς λύπησε βαθύτατα και τό κενό που αφήνει είναι πολύ μεγάλο.

Ηλίας Δημ. Κοντός

Ο πρόωρος θάνατος του Μοτίβου ήταν μεγάλη άπώλεια για τό χωριό μας και ίδιως για τούς όμογενείς, για τούς όποιους ήταν ο πνευματικός σύνδεσμος με τήν ιδιαίτερη πατρίδα τους. Τό κενό που αφήνει είναι δυσαναπλήρωτο, γιατί, δυστυχώς, δέν υπάρχουν άλλοι κατάλληλοι άνθρωποι, σάν τόν Μοτίβο, για να τό καλύψουν.

Νίκος Δημ. Κωστιάνης

Έφυγε για πάντα τό τόσο αγαπητός και άταντανικατάστατος φίλος Γιάννης Μοτίβος. Μεγάλη άπώλεια για τό χωριό μας και πιο πολύ για τούς έξω. Τόν αγαπούσε όλος ο κόσμος, γιατί πάντα κοίταζε να κάνει καλό και ποτέ κακό. Κάθε φορά που έπιστρέφω τήν άλληλογραφία του, είμαι υποχρεωμένος να γράφω σε κάθε έπιστολή τήν λέξη «Απεβίωσε». Μου φαίνεται ψέμα.

Γιάννης Ν. Γιαννιός

Διευθυντής Ταχυδρ. Πρακτορείου Γκιουρτσάς

Συμβαίνει καμιά φορά τό κακό να είναι τόσο άπρόσμενο και τόσο τραγικό που σε αφήνει άκουσο, χωρίς σκέψη και κλαιά. Φοβερό τό κτύπημα για τήν οικογένεια, για τούς συγγενείς και φίλους. Μά στήν περίπτωση του άδικου χαμού του Γιάννη, τό κτύπημα, ή συμφορά και ή άπώλεια, άπλώνεται σ' όλο τό χωριό, σ' όλο τό Δήμο Θεραπών, σ' όλους τούς ξενιτευμένους μας όλόγυρα στον κόσμο. Η οικογένεια έχασε τόν υποδειγματικό και αγαπημένο της προστάτη και τόν θαυμάσιο άνθρωπο. Έχασε τά πάντα. Οι φίλοι έχασαν τόν θαυμάσιο φίλο και τόν ξεάιρετο άνθρωπο. Οι ξενιτευμένοι μας έμειναν χωρίς φώς, έχασαν τόν σύνδεσμό τους με τήν μητέρα πατρίδα, έχασαν τόν θαυμάσιο άνθρωπο. Η περιοχή μας (Κονιότης, έκκλησία, σχολείο, κάτοικοι) έχασαν τόν θαυμάσιο συμπλήτη και τόν ξεάιρετο και προικισμένο δημοσιογράφο, που ούδέποτε άμέλησε από τών στηλών τής εφημερίδας να προβάλλει τίς άνάγκες, να υπερασπίζει τών συμφερόντων τής περιοχής μας και να στηλιτεύει κάθε άδικία, παρανομία και αυθαίρεσία εις βάρος τών γεινικότερων συμφερόντων τών χωριών μας. Έμείναμε άνυπεράσπιστοι στήν διάθεση τών πάσης φύσεως άδικιώντων.

Γιάννη, φεύγοντας άφησε πίσω σου τόσο μεγάλο κενό, που δέν είναι δυνατόν να άναπληρωθή ποτέ. Η μνήμη σου θά είναι πάντα ζωνηρή ανάμεσά μας.

Αιωνία σου ή μνήμη

Γιώργος Χρόνης

Νά είναι πιό κρύος τάχα ό φετεινός Χειμώνας;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

Τό ποτήρι μιās ζωής

Τό ποτήρι μιās ζωής, σφιχτά κρατώ,
στό τρεμάμενο, λιγνό μου χέρι.
Πόσο απόμεινε πιστό, βαθειά κοιτώ
πότε τάχα θά τελειώση, ποιός τό ξέρει;

Κι' όσο ξεμακραίνουν, άσπρα περιστέρια,
κάποιοι, γιά τ' αγόριστο ταξίδι, φίλοι,
τόσο σφίγγω τό ποτήρι μέσ' στά δυό μου χέρια
καί πιωρό τό νοιώθω τό πιστό, στά χείλη.

Όλα, κάποτε, θά γίνουνε πιά ΤΕΛΟΣ
οί φωνές, τά χρώματα, τά χόδια.
Τότε — άπελπισιά — ό κάτασπρος Όθέλλος,
τήν καρδιά θά πνίξη μέ σκοτάδι.

Καλώς ήρθες

(Στή νεογέννητη κορούλα μου)

Η' έναγώνια προσμονή μου κι' ή έλπίδα
τόν έρχομό σου προμηνούσαν φώς μου.
Ηρθες σάν πρωινή χρυσή ήλιοχτίδα
κι' άλλαξε μέσα μου ό ρυθμός του κόσμου.

Τώρα πού γεύομαι χορτάτη τή χαρά
μέ τό χιλιάκριβο τής παρουσίας σου τό δωρο
καινούργια πώς φυτώσανε νοιώθω φτερά
κι' ή εύτυχία μου γιά ν' άπλωθώ, πού θάβρη χώρο;

Τώρα σιμά μου βρίσκεσαι κι' άτέρμονα θωρο
τά γαλατά ματάκια σου, τό προσωπάκι τό κρουστό
καί διψασμένος νοιώθω πού στήν έρημο θρήκε νερό.
Κόρη μου σε κλωσορίζω καί σ' εύχαριστώ.

Έπαρσιακό

Ηρθε τό λεωφορείο. Τέλειωσε ή προσμονή.
Γράμματα, έφημερίδες, κάποιον ξένο.
Παιδιά, τόπι: στήν πλατεία, μακρυνοί
περίπατοι στόν ήλιο π' άργαγέρνει.

Ρέκβιεμ

(Στίς 22.1.74, πέθανε καί τάφηκε στή Γκοριτσά, ό
Γιάννης Ήλ. Λούμος, σε ήλικία 80 χρόνων, περίπου.
Πέρασε τό μέγιστο μέρος τής ζωής του — κάπου 70
χρόνια — στά «Σανείκα», έρημίτης καί παθολογικό
φιλόζωος).

«Κόκκος σινάπεως» ό κόσμος πούζησε («έν ειρήνη»),
τρικάτες κουμαριές, έλθές καί πέτρες ριζιμιές.
Στήν κατοικία του — παλάμη του Θεού — ή γαλήνη
πραγμάτινε καί κοίμησε τίς άλλες πεθυμιές.

Μιά τρυφερή άσυνόρευτη καρδιά, σ' ένα σκληρό κορμί,
ένος άνέραστος («Γιάννης Άγιάννης»), στή φωλιά του
τό πλούσιο βίος του, ένα κρεμμύδι καί ψωμί,
μοίραζε άπλόχερα, στους σύντροφους, τά ζωντανά του.

Ίσως, όταν τον κατεβάζανε στή γή,
καί πάνω στά «Σανείκα», στή ρίζα του θουνού,
νά τήρησαν στή μνήμη του, ένός λεπτού σιγή,
τ' άγρίμια καί τά «πετεινά του ούρανο».

Ένώ δουρουώνει

Στά πικραμένα χείλη, τά στεγνά,
τάχα θά σκάση ροδιανθός, τό γέλιο μου ξανά;
Μοιάζει ή καρδιά φρυγμένη γή, ριχή,
πού προσδοκά κάποιον χαρούμενη εροχή.

Τήν ώρα αυτή τής σκέψης τής κρυφής
στό κεντητό μαξιλαράκι τής χαμένης άδερφής,
τής γκριζας μνήμης μου άκουμπώ τήν άκρη.
Αίμα πού ρέει: από πληγή, είν' τό καρπό μου δάκρυ.

Οί νυχτερίδες μαύροι: συνοδοί τών περασμένων,
μουντά τά δέντρα, σύναξη νεκρών άγαπημένων.
Ρίζα πού ροκανά τήν πέτρα ό Μέγας πόνος.
Κυλά σάν φύλλο κίτρινο, μέσ' στό νερό ό χρόνος.

Σ' εύχαριστώ

(Στήν Έλένη τή γυναίκα μου)

Ηρθες σάν χαρούμενος μικρός ήλιος
σε μία γκριζα πέτρα.
Ποιά μοίρα όδήγησε τον καλπασμό σου
στή χιονισμένη πλαγιά;
Ζωντάνεψες τά χελιδόνια
πού ψυχροραγοῦσαν στά μάτια μου.
Ό Σιμούν τής νεϊότης σου
κόλπωσε τίς άμβλυμένες μου αισθήσεις
κι οί μεσιότητες σημαίες
έγιναν λάθαρα ξέφρενης χαράς.

Γι' αυτές τίς Άλκυονίδες ήμέρες
πώς νά σ' εύχαριστήσω «γλυκό έαρ»;

Μικρό γράμμα

(Στους άπανταχού ξενητεμένους Τονιτζινιώτες, σ'
δσοις κράτησαν τήν καρδιά τους παιδική, πιασμένο
άπό τή ρίζα τους καί δέν άλλοτριώθηκαν).

Άδέρφια σεις άητόπουλα, σκόρπια στήν Ξενιτιά,
σε πύλιτες μακρινές, μέ φάμπρικες κι' άτσάλι,
μέ τό λαχανιασμένο κόσμο τους, μία θάλασσα πλατεία,
άμύστακα τότε παιδιά, μέ γκριζο τώρα τό κεφάλι.

Γράμμα σās στέλινο' ταχυδρομός ή καρδιά.
«Υγείαν έχομεν καί δι' ήμās επιθυμούμεν τό αυτό».
Τελειώγουν τά σχολεία, χαρούμενα πιά τά παιδιά,
τομάζονται γιά Τσίντζινα, «Μεταξωτού», «Υητό».

Τώρα πιά δέν γκρεμίζουνε φωλιές άγριοχελιδονιών
καί σ' Άγιαννού τ' άποσπειρά, τά λεπιδάτα θράχια.
Άρνήσανε — πόση έρημιά — οί φωνές τών άθρονιών.
Δαψώσανε, πικνώσανε, γύρω τά κατάρραχια.

Η' όλόμυρη κιθάρα μου κοιμάται σε μιάν άκρη.
Κόπηκε τό τραγούδι: μας «γωνία τής Μαρίνας».
Στου Χάρου τό πελευτητό, περίσπεσε τό δάκρυ.
Οί φίλοι: τώρα δώ καί καί. Πολλοί («εις τάς Άνθήνας»).

Λοιπόν, άδέρφια μου, κοντολογίς «ταῦτα καί μένω»,
«ένταῦθα», πέτρα ριζιμιά, σιγητός άνάμα,
νά λέω τό ακαλώς ώρισσο» καί νά προσμένω,
τό γυρισμό σας κάποτε, δώ στό γενέθλιο χώμα.

Έχω άτίμητο πετράδι

Λαχταρούσα χρόνια γιά νά βρω
κάποτε έναν μέγα θησαυρό.
Τώρα έχω άτίμητο πετράδι:
τής κορούλας μου τό χόδι.

Τ' άνθρωπάκι

Τ' άνθρωπάκι: σκέπτομαι, τό μικροάνθρωπάκι,
πού τό δάσος θλίπει: σάν φορτίο ξύλα,
τήν ειρηνικήν έλθα στό πιδάρι: γιά «λαδάκι»
καί τον ήλιο ώριμαστή στου παρῶ τά «φύλλα».

Τ' άνθρωπάκι: σκέπτομαι — πόσο τό λυπῶμαι,
«Θησαυρός έπί τής γής» νά θηραυρίζη.
«Δέν εχαρίσει, στό καθούκι μου κλά 'μα».
Τ' άνθρωπάκι: πού δέν ξέρει: νά δακρύζει.

Έπιτύμβιο

Στήν άσφαλτο ξεβγήκε άθώο σικιτζοχοιράκι
γιά νά περάση άντίπερα σε κάποιο άμπέλι,
άργά, σεμνά, έτσι ώς γίνεται ή άγουρίδα μέλι.
Γλυκειά ή νύχτα, άνάλχαρο φουά άεράκι.

Μά δέν έπέρασε. Τροχός τό σύνθλιψε σε μία γωνία
κι' απόμεινε σκόρπιος σωρός, αίμα κι' άγκάθι,
αίμα όλοπόφυρο σάν τή ντροπή πού έχάθη.

Τό κυκλάμινο

Σ' ένός παντέρημου άλωνιού τήν άκρη
ξεδιάντρινα κυκλάμινο σεμνό.
Τόνοιωσα μέσ' στό γκριζο πρωινό,
στά έλέφρα του φθινοπώρου δάκρυ.

Ός έσκυφα γιά νά τό πάρω από τ' άλώνι
χαμόγελο νά γίνη σ' άνθογαύλι,
σφιχτήσε στου χεριού μου τήν άρχονη.
Καί τ' άφησα, χαιδεύοντάς το άγάλι - άγάλι.

Φτάνει

Φτάνει μέσ' στό έάχο ένα κλωνάρι: μυχθαλιά
καί στό χέρι, ένα ζεστό άγαπημένο χέρι,
νά γεμίση ή κρύα κάμψη πουλιά
κι' ή καρδιά νά πλημμυρίση Καλοκαίρι.

Ένας χρόνος πέρασε

Μητέρα, άπ' όταν μίσησε, έκλεισε χρόνος
κι' έγώ δεντρί πού γέρνει, οί ρίζες του κομμένες,
νοιώθω τίς μέρες νά κυλάνε πικραμένες.
Π άχνη στά μάτια καί δέν λέει: νά φύγη, ό πόνος.

Δίπλα μου πάντα στέκεσαι άνάλαφο κλαδί
μέσα μου ζής, μέ τή βροχή, τον ήλιο ή τ' άγέρι:
γιά μέ θρηνη άκόμα τό πουλί πού κελαηδεί.
Μου γνέφει, άπ' άλλους κόσμους, τό λιγνό σου χέρι.

Μητέρα έσύ πανάκριβη καί χιλιαγαπημένη,
όσο κι' άν πρέπει, δέν μπορώ στήριξη νά σε ξεχάσω
κι' ίσως παράλογα, κλω, κάποιον καλή είμαρμένη,
νάνα: ό δρόμος σύντομος κοντά σου πού θά φτάσω.

Διπλή εύχή

Θεέ μου, κάνε πάντα νά προφταίνω
τή γέννηση μιās χαραγής,
χρώματα μύρια κι' ήχους νά χορταίνω,
δίπλα στά κρυστάλλα κάποιος πηγής.

Άνοιξη προβαίνει

Κάθε πού μία Άνοιξη προβαίνει
μέσ' άπ' τά χιουδάτα μοισπάτια,
τή θωρούνε άσπτα τά δυό μου μάτια
τόν ζεστόν άγέρα ν' άνακαίνη.

Ός τήν βλέπω νά κυλιέται στό χορτάρι
καί νά λούζεται στό πράσινο ποτάμι,
ή καρδιά μου σάν νά ξεπετά ροδάμι
καί χοροπηδά στα στήθια μου πουλάρι.

Άποχαιρετιόμός

Χελιδονάκι νά μισέεις πάλι σε θωρο
άναζητώντας ήλιο, πούειναι λίγος τώρα.
Νά σε κρατήσω -Θέ μου- δέν μπορώ,
γι' αυτό, μέ τήν εύχή μου, έσύ προχώρα,

σπαθί στό πέλαγο γοργά νά φτάσεις
μέ φώς κι' όρίζοντες νά ξεδιψάσεις.
Άς είσαι κλοτάξειδο κι' εϋτυχισμένο.
Τής Άνοιξης αρχάγγελο θά σε προσμένω!

Σπορά

Άφράτη ή γής από τά περισσά νερά
τ' άλλετρι νοιώθει μέσα της νά μπαίνει
καί μέ λαχτάρα δέχεται τή νιά σπορά,
πού θά καρπίση ή μήτρα της εύλογημένη.

ΔΕΥΤΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ...

ΜΑΣ ΕΦΥΓΕ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ Ο ΜΟΤΙΒΟΣ Η 'ΡΙΖΙΜΙΑ ΠΕΤΡΑ, ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ

Στις 11/12 εξέπνευσε στο γενικό κρατικό νοσοκομείο του Πειραιά ο πασίγνωστος και κοσμογάρπητος λακεδαίμονιος λογοτέχνης και δημοσιογράφος Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης, γνωστός ως Μοτίβος.

Ο Γιάννης Ανδριτσάκης εκδότης της θαυμασίας μηνιαίας εφημερίδας «Τά Τσιντζίνα» είχε χτυπηθεί από λεωφορείο στις 5/12 στην οδό Βασιλίσσης Φρειδερίκης (Τριπόλεως). Φεύγοντας από τη Σπάρτη με τη σύζυγό του και τον αδελφό του για την Γκαριτσά, σταμάτησε το αυτοκίνητό του στα δεξιά του δρόμου. Και η μέν σύζυγός του πήγε σε παρακείμενο εργαστήριο πλεκτικής, ο ίδιος δέ στο άπεναντι κατάστημα Κορωνιού από το οποίο επέστρεψε τρέχοντας μέσα στη βροχή. 'Αλλά δέν πρόλαβε. Παρασύρθηκε από λεωφορείο του ΚΤΕΛ Λακωνίας και τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι.

Ο τραυματίας μεταφέρθηκε άμεσα στο κρατικό νοσοκομείο της πόλεως μας όπου έσπευσαν πολλοί φίλοι του γιατροί όλων των ειδικοτήτων. Η κατάσταση του ήταν άπελπιστική.

Τήν άλλη μέρα ο άτυχος Μοτίβος μεταφέρθηκε με αεροπλάνο στο γενικό κρατικό νοσοκομείο Πειραιά, όπου στις 11 του μηνός εξέπνευσε. Τό χτύπημα στο κεφάλι ήταν τραυματικό και η πάλη με τό θάνατο άριστη.

Η σορός του Μοτίβου μεταφέρθηκε και έταφιάστηκε στις 12 Δεκεμβρίου στην άγραπτημένη του Γκαριτσά, στην οποία γεννήθηκε τό 1923 και στην οποία αφιέρωσε τή ζωή και τήν πνευματική δημιουργία του.

Τήν κηδεία του παρακολούθησαν περίπου 2.000 φίλοι του από όλη τή Λακωνία. 'Επικήδειο λόγο εξέφώνησε ο έμπορος κ. Τάσος Δ. Σεφερλής. Στή σορό του κατετέθησαν 15 στεφάνια. Και δίπλα στο φέρετρο ήταν τοποθετημένη μία κορφή ελατόδενδρου. Τήν είχαν φέρει οι στενοί φίλοι του από τό δάσος των Τσιντζίνων, τό οποίο τόσο αγάπησε και τόσο ύμνησε ο άδικοχαμένος ποιητής.

Μέ τό θάνατο του Γιάννη Μοτίβου δέν τελείωσε άπλά μία άνθρωπινη ζωή - ή ζωή ενός ώραίου ανθρώπου, μέ πλούσιο ψυχικό κόσμο και πνευματική έξαρση, έμπνευσμένου από τήν καθάρτητα του φυσικού του περιβάλλοντος και τίς βιομηχανικές του άνθρώπινες αξίες. 'Εσθίσε αλλοίμονο ή ζωή μιάς δλάνηρης περιοχής. Γιατί ο Μοτίβος ήταν ο τραγουδιστής κι' ο ύμνολόγος, ο πνευματικός ήγέτης κι' ο οδηγός της περιοχής του, τώος Δήμου Θεραπνών. 'Ηταν ο άσύγκριτος έάρδος της.

Δέν σπανίζουν θέματα στην περιοχή αυτή οι έμπνευσμένοι άνθρωποι. 'Αντίθετα, ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των κατοίκων της, κληρονομικό προνόμιο θέλεγα, είναι ή πνευματικότητά τους. 'Αλλά χαρακτηριστικοί άνθρωποι, μέ τήν πολυδύναμη πνευματικότητα, τήν πνευματική καθάρτητα, τό μυροβόλο ψυχικό κόσμο, τό ήθικό ανάστημα και τήν αγνότητα του Μοτίβου, δέν γεννιώνται συχνά.

Όμως μέ τό θάνατο του Γιάννη Ανδριτσάκη δέν όρφάνισαν μόνο οι Θεραπνές. Όρφάνισαν μαζί τους ή δημοσιογραφία και γενικότερα τά Γράμματα της Λακωνίας.

Δέν είναι μονάχα ή στενή συναδελφική και προσωπική φιλία πού μάς ένωσε: είναι και ή βαθειά συνείδηση αυτής της απώλειας πού μάς έχει συγκλονίσει τήν ψυχή. Πού δέν απομακρύνει τή σκέψη από τον άδικο και πρόωρο χαμό του. Πού φέρνει στα μάτια ζεστά τά δάκρυα, μέ τά οποία έρέχουμε τό νεοκαμένο τάφο του.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΙΩΤΗΣ

(Ο ΛΑΚΩΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ 16 Δεκεμβρίου 1980)

Στόν βάρδο των Τσιντζίνων Γιάννη Ανδριτσάκη (Μοτίβο)

Ήχειστε καμπάνες πένθιμα
και κλάψτε τον Μοτίβο
πέστε μοιρολόγια όπως ταιριάζουν
στο βάρδο των Τσιντζίνων.
Κανένας άλλος δεν τραγούδησε
την όμορφιά του Πάρνωνα
τό άθάνατο χωριό μας
μέ τόση αγάπη και χαρά.

Σέ διάσπαρα περπάταγε
και σε χαμένες λαγκάδιές,
τόν κόσμο αγνάντευε
από ψηλές κορφές,
τό άθάνατο νερό ζητούσε,
ο' άθώλωτες πηγές.

Μοτίβο έχε γειά
τά Τσιντζίνα πού λάτρευες σ' άποχαριστούν.
Λίγα άγριολούλουδα στον τάφο σου σκορπίζουν
και σαν θάρχεσαι μέ τά πουλιά όταν πετούν,
οι όμορφες στιγμές θά ξαναρχίζουν.

Μαλεδή

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΑΣΟΥ Δ. ΣΕΦΕΡΛΗ

Τόν νεκρό άποχαίρητσε ο Τάσος Σεφερλής, τακτικός συνεργάτης των «Τσιντζίνων».

«Κλάιτε τά βουνά και οι λόγγοι, κλάιτε και οι βουνοκορφές και τά διάσελα.

Κλάιτε και οι θρυσούλες μέ τά γάργαρα νερά των Τσιντζίνων πού τόσο τά λάτρευες και τά τραγούδησες....

Έπεσε ένα δένδρο, μία δρυς, ένα άγριολούλουδο του μυροβόλου Πάρνωνος. Έφυγε ή άσπρήρευτος πηγή του πνεύματος του Δήμου Θεραπνών, ο έάρδος της πένας. Βάσκατος μούρα σου έκοψε τό νήμα της ζωής, τόσο δίαια, τόσο άναπάντεχα, όταν μέ τόσες επίμονες και πολύχρονες προσπάθειες είχες φθάσει τον στόχο σου, στην κορυφή.

Τί πρώτον και τί ύστερον ν' άπαρηθώσω για τήν πνευματική σου δράση, ή μικρή σου εφημερίδα «Τά Τσιντζίνα» μέ τή μεγάλη έμβέλεια όπως έλεγες, έφθανε στα πέρατα της ύδρογείου και ήταν για τους άποδήμους του τόπου μας ή παρηγοριά και ήταν τό έόσιον της ξενιτειάς...

Θυμάσαι... εκεί πού έπιτύχησες τον πρώτο λαγό, εφώναξες τον πρώτον! Έκει θά ρίξω μία ριπή για νά πονέσουν δένδρα και κλαριά κι' όλα τά καταράχια για τον άδικο χαμό σου.

Ναί, έγώ σε έμίσησα στα μυστικά της Θεάς 'Αρτέμιδος και έσύ μέ πλήρωσες... πού μέ έμίσησες στην Δημοσιογραφία.

Άγάπησες τό χωριό, έγινες ο συμπαράστατης των άπλών κατοίκων του, έθεσες τον έαυτόν σου στην ύπηρεσία του Κοινού και δέν έπεδίωξες νά προσφέρεις τίς ύπηρεσίες σου, μέ τίς άπειρες ικανότητες πού σε διέκριναν, πού πέρα, πού μακριά, πού θά σου άπέφεραν περισσότερες ύλικές άμοιβές. Έστάθης κοντά στο χωριό σου συμπαράστατης και προστάτης και έδωσες όλο σου τό είναι για τό καλό του. Έστάθης τόσο κοντά στις λύπες και στις χαρές του όσο κανείς άλλος. Η εφημερίδα σου, μικρή στο σχήμα αλλά μεγάλη στο περιεχόμενό της, πού για όλα αυτά τά χρόνια ήταν ή λαλιά του τόπου μας, διαβάζονταν από ντόπιους και ξένους όσο καμμία έπαρχιακή εφημερίδα.

Τό φύλλο αυτό εξέφραζε πάντα τά προβλήματα του τόπου μας και όλα αυτά τά συνέλεγε σαν μέλισσα για νά προβάλλης τους πατριώτες μας.

Νά Γιάννη σήμερα τό δείγμα της αγάπης των συμπατριωτών σου. Σύσωμοι σε συνοδεύουμε στην τελευταία σου κατοικία, όπου εκεί θά είναι κάθε ήμέρα Κυριακή - θ' άναπαυθής.

Θά στερηθούν για πάντα τά Τσιντζίνα και τον άγαπημένο δημιουργό τους και πρωτοπόρο κάθε εύγονους πράξεως.

Άς είναι έλαφρύ τό χόμα πού θά σε σκεπάσει, τό χόμα της γής πού τόσο αγάπησες. Στους ιδικούς σου άς χαρίζει ο ύψιστος τήν παρηγοριά».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Όλους όσους, μέ οποιοδήποτε τρόπο, συμμερίστηκαν τό βαρύτατο πένθος μας για τό θάνατο του Λατρευτού μας συζύγου και άδελφού Γιάννη Κ. Ανδριτσάκη (Γιάννη Μοτίβου), από καρδιάς ευχαριστούμε.

Η σύζυγός του Έλένη

Τ' άδέρφια του Ήλιος και Λυκοϋργος

ΕΝΑ ΑΓΙΔΟΝΙ ΣΠΗΣΣΕ

'Ο τραγουδιστής του Πάρνωνα 'έν τάφω σμικρῶ ξενοδοχείται,

ΠΙΘΩΑΝΕ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

— «ΤΟ ΑΓΙΔΟΝΙ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ» σίγησε για πάντα.

— Πέθανε ο Γιάννης Μοτίβος.

— 'Ο άνθρωπος πού «μόρμυγμα δέ ζήμωσε κι' άνθρωπο δέ δύμωσε» έφυγε για πάντα από κοντά μας...

— Θύμα αυτοκινητικού δυστυχήματος - στην καρδιά της Σπάρτης έσθυσε στο κρατικό νοσοκομείο του Πειραιά - ύστερα από όλιγοήμερη πάλη με τό θάνατο από τήν οποία βγήκε - μοιρξία - νικημένος, αυτός, ο πάντοτε ΝΙΚΗΤΗΣ...

— 'Ηταν ένας ώραϊος άνθρωπος - ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ - ο Γιάννης Μοτίβος, ποιημένος «κατ' είνεια και όμοίωση» του «πέμφαντός του» στην άρχνη και άχαρη Σπάρτα της δύσκολης εποχής μας...

— Έξοχος ποιητής, σπουδαίος συγγραφέας, ύπεροχος δημοσιογράφος.

— Άγαπούσε τους πάντες και τά πάντα. Τους ανθρώπους, τά ζώα, τά πτηνά, τό δάσος μέ τά δένδρα του.

— 'Ο λόγος του πάντα λόγος ανθρώπινος, ποτισμένος από τά νεύματα της βαθειάς και άπεράντης γνώσης του.

— Έθγανε τήν μηνιαία εφημερίδα του «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» πού άποτελούσε τό συνδετικό κρίκο των άπανταρχού Θεραπνών, και πρόσφερε άνυπολόγιστες ύπηρεσίες στα παραμελημένα χωριά των κραπέδων του Πάρνωνα.

— Μέ τό χαμό του Μοτίβου, ο Πάρνωνας έχασε τό άνεπανάληπτο άθρόνι του. Και ή παραδοσιακή δημοσιογραφική οικογένεια ένα πανέντιμο και ικανώτατο άνδιοτελή έργάτη της, ένα φίλο, έναν άνθρωπο...

(Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ 16 Δεκεμβρίου 1980)

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΜΟΤΙΒΟΣ

Στήν τραχική εποχή πού ζούμε, όλα είναι πιθανά από στιγμή, σε στιγμή.

Ο Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης, περισσότερος γνωστός μέ τό ψευδώνυμο Μοτίβος, τήν Παρασκευή (5.12.80) χτυπήθηκε σε κεντρικό δρόμο της Σπάρτης από διερχόμενο λεωφορείο και σε άσχημη κατάσταση μεταφέρθηκε στο Κρατικό Νοσοκομείο Σπάρτης και από εκεί μέ αεροπλάνο, τήν επομένη, στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο του Πειραιά, όπου μετά από έπτά μέρες άπελπισμένης μάχης με τό θάνατο, τελικά δέν τό άπέφυγε. Τήν Πέμπτη (11.12.1980) και ώρα 6 π.μ. ή ζωή τον εγκατέλειψε στα 56 χρόνια του.

Η είδηση του σκληρού χαμού του προκάλεσε βαθειά αίσθηση σ' όληκληρο τόν κόσμο πού τον γνώριζε και από τήν εφημερίδα του «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» και για τή δική του δραστηριότητα. Σάν πραγματικό προκάλεσε ή είδηση στη Γκαριτσά, τή γενέτειρά του, όπου ή κηδεία του ύπήρξε πάνδημη και ή ταφή του σπαρχατική.

Ο Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης προερχόταν από καλιά και εύπορη Τσιντζινιώτικη οικογένεια και από νεαρχής ήλικίας άσχυλήθηκε μέ τήν ποίηση και τή δημοσιογραφία, της οποίας ήταν ο πρωτοπόρος στην περιφέρειά μας. Μέ πάθος και έπαγγελματική συνέπεια εξέδιδε τήν εφημερίδα «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» επί δεκαπέντε χρόνια μέχρι του τραγικού θανάτου του και παρ' ότι αυτόδιδαχτος, κατόρθωσε νά τήν άνεβάσει στην εκτίμηση του άναγνωστικού του κοινού, πού ο άρωμός του ήταν έντυπωσιακός.

Τό 1976 εξέδωσε σε βιβλίο τήν ποιητική του συλλογή μέ τον τίτλο «Ριζιμίες Πέτρες» και τό 1977 τά «Τσιντζινιώτικα Άνέκδοτα», όπου περιέχονται χαρακτηριστικά συμβάντα της παλιάς κυρίως Τσιντζινιώτικης κοινότητας.

Τά ίγνη του περάσματος του θά μείνουν άνεξίτηλα και αυτά άποτελούν τήν κληρονομία του προς τους ζωντανούς. Τό κενό όμως, πού αφήνει πίσω του, πολύ δύσκολα θά άναπληρωθεί.
(Η ΖΟΥΠΛΑΙΝΑ Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1980)

ΤΟΥ ΜΑΛΑΜΑ

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΟΤΙΒΟΥ

Άφήνω για στίς έμορφες, και για στίς μαυρομάτες
σε όλους τους συνδρομητές και στην παλιοπαρέα
στους έκλεκτούς, παλιούς μου συνεργάτες.

— Φαίρη, Τάσο, Μάλαμα και Γιάννη Βαμβακή
και στον άξέχαστο τό Διαμαντή
πού θά φροντίσω
τήν πρόσκληση νά του προγραμματίσω.

Γιάννη Μοτίβο, άθρόνι του Πάρνωνα,
τό σπουργιτάκι του Ταυγέτου
σοφere λίγα Σπαρτιάτικα γαροφαλλά
σαν μικρό δείγμα της φιλικής και αγάπης του.
Τό χόμα της Γκαριτσάς πού σήμερα
θά σε σκεπάσει νά είναι έλαφρό
και ή μνήμη σου αιώνια!

ΤΑΚΗΣ ΗΛ. ΣΤΑΘΑΚΟΣ